

ئۆشىمى و پەروەز مەبىطەللىكىنەمەن ئەتكەنەمەن ئەتكەنەمەن

ناهید دزواری^{*}, کارشناسی ارشد پترولیم, دانشگاه تربیت معلم,
Zareisah@yahoo.com، رضا؛ امیر، سهامیه، دکتری پیتولوژی، عضو هیئت علمی، دانشگاه لرستان،
Zareisah@yahoo.com

چکیده:

منطقه مورد مطالعه در جنوب غرب شهرستان سقز قرار دارد و بخشی از نوار سنندج-سیرجان به شمار می‌رود. دارای مجموعه سنگشناسی متنوعی از سنگ‌های گرانیت‌وئیدی، دایکهای اسیدی و بازیک، پگماتیت و سنگ‌های دگرگونی می‌باشد. توده‌های گرانیت‌وئیدی غالباً به صورت کشیده و به موازات شیستوزیته غالب در سنگ‌های دگرگونی با روند شمال‌غرب-جنوب‌شرق دیده می‌شوند. ترکیب سنگشناسی این توده‌ها عمدتاً متشکل از گرانوپوریت و توپالیت می‌باشد. در نمودارهای ژئوشیمیایی، طیف پیوسته‌ای بین ترکیبات سنگی مشاهده می‌شود که مبین تفرقی ماگمایی است. از لحاظ تقسیم‌بندی‌های ژنتیکی، توده گرانیتی مزبور از نوع گرانیت‌های I و سری مگنتیت می‌باشد. در دیاگرام‌های ژئوشیمیایی، این توده دارای ماهیت متاآلومینوس تا پرآلومینوس سری ماگمایی می‌باشد. با توجه به نمودارهای مختلف تمایز محیط تکتونیکی، این توده در محیط گرانیت‌های قوس آتشفشانی (VAG) قرار می‌گیرد و احتمالاً می‌تواند در ارتباط با پدیده فرورانش ورقه‌ای‌انواعی به زیر ورقه قاره‌ای پلاتفرم ایران حاصل شده باشد.

واژه های کلیدی: ژئوشیمی، پتروژنیز، گرانیت I، محیط تکتونوماگمایی، گلولان سفلی.

مقدمة:

منطقه مورد مطالعه در استان کردستان و بخشی از آن نیز در استان آذربایجان غربی و در غرب شهرستان سقز قرار دارد. مساحتی در حدود ۱۲۰ کیلومتر مربع را شامل می‌شود. دارای موقعیت جغرافیایی $45^{\circ}52'$ طول شرقی و $36^{\circ}18'$ عرض شمالی، می‌باشد براساس تقسیم بندی ساختاری ایران در تا^{۰۰۰} پهنه دگرگونه سنندج- سیرجان قرار دارد. امروزه مطالعات پترولولوژی یک منطقه به عنوان مطالعات پایه‌ای که دستاوردها و نتایج آن در ابعاد مختلف زمین‌شناسی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، از اهمیت خاصی برخوردار است. تاکنون بررسی سنگ‌شناسی و ژئوشیمی دقیقی در منطقه صورت نگرفته است. و اکثر مطالعات صورت گرفته در ارتباط با تهیه نقشه زمین‌شناسی منطقه (۱۳۸۲)، طرح اکتشافی طلا در این منطقه توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور (۱۳۷۹) می‌باشد. لذا در این مقاله با استفاده از داده‌های ژئوشیمیایی، سنگ‌شناسی و صحرایی به بررسی محیط ساختی آن پرداخته و سعی شده است تا با استفاده از کانی‌شناسی، ژئوشیمی عناصر اصلی و فرعی، کوهزایی یا غیر کوهزایی بودن و نوع محیط زمین‌ساختی آن توده مشخص گردد. به منظور بررسی بیشتر خصوصیات پترولولوژی و ژئوشیمیایی، سنگ‌های مورد بررسی، پس از